

Hof van Cassatie, arrest van 4 november 2010

Toepasselijk recht – Vreemd recht – Toepassing conform interpretatie in land van oorsprong – Schending van vreemd recht – Cassatiemiddel – Vermelding verwijzingsregel vereist

Droit applicable – Droit étranger – Application conformément à l'interprétation dans le pays d'origine – Violation du droit étranger – Moyen de cassation – Mention de la règle de conflit requise

V.,
Mr. Isabelle Heenen, advocaat bij het Hof van Cassatie,

tegen

1. C.,

2. G.
Mr. Lucien Simont, advocaat bij het Hof van Cassatie.

I. RECHTSPLEGING VOOR HET HOF

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest, op 9 november 2006 gewezen door het hof van beroep te Luik.

Raadsheer Christine Matray heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal met opdracht Philippe de Koster heeft geconcludeerd.

II. CASSATIEMIDDELEN

De eiser voert een middel aan.

Geschonden wettelijke bepalingen

- artikel 149 van de Grondwet;
- artikel 1382 van het Luxemburgse Burgerlijk Wetboek;
- de artikelen 58 en 59 van de Luxemburgse wet van 10 augustus 1915 concernant les sociétés commerciales.

Aangevochten beslissingen

Het arrest verklaart de eiser aansprakelijk voor de schade die de verweerders beweerden te hebben geleden ten belope van de verkoopprijs van hun aandelen, welke prijs gestort werd op de rekening van de vennootschap naar Luxemburgs recht Blue Wind Enterprises (hierna: B.W.E.) waarvan, volgens het arrest, de eiser de feitelijke bestuurder zou zijn geweest. Het baseert die beslissing op de onderstaande gronden:

Het bestreden arrest vermeldt het volgende:

“Is [de eiser] aansprakelijk voor de fouten van B.W.E., nam hij deel aan de strafbare feiten die de bestuurders van die vennootschap hebben gepleegd en, zo ja, in welke mate?

[De eiser] beklemtoont dat hij nooit aandeelhouder van B.W.E. is geweest, dat hij geen enkele leidinggevende functie heeft uitgeoefend binnen die vennootschap waarvan hij van 1 november 1999 tot 28 februari 2001 een werknemer is geweest, dat hij in zijn hoedanigheid van externe accountant van de vennootschap op 29 oktober 2002 en op 19 mei 2003 een afrekening heeft kunnen maken van de gelden die [de verweerders] aan B.W.E. hebben toevertrouwd en, ten slotte, dat hij vanuit de rekening waarvan B.W.E. houder was in de boekhouding van het Crédit Européen te Dudelange nooit enige betaling heeft gedaan;

Die verklaringen zijn niet overtuigend;

[De eiser] ligt immers aan de oorsprong van de ‘inmenging’ van B.W.E. in de zaken van de [verweerders], aangezien B.W.E. op zijn initiatief optreedt in de plaats van de vennootschap M&C-Group waarvan hij de meerderheidsaandeelhouder was, om de overeenkomst betreffende de verdeling van de deelbewijzen in de vennootschap Orp Kart uit te voeren; Het staat vast dat [de eiser] herhaaldelijk opgetreden is om B.W.E. te vertegenwoordigen bij verschillende verrichtingen in België, met name op de buitengewone algemene vergadering van Progestor op 1 september 1999, bij het sluiten van de kredietovereenkomst die Progestor en Orp Kart op 9 mei 2009 met Fortis Bank hebben aangegaan en bij een borgstelling op een handelszaak van Progestor en Orp Kart ten voordele van Fortis Bank op 23 mei 2000, en, tot slot bij de ondertekening van de op 26 juni 2002 met Euromax gesloten dadingsovereenkomst;

Verder is dezelfde [eiser] opgetreden krachtens de bevoegdheden die hem werden verleend bij de oprichting van die vennootschap, en heeft hij [de verweerster] volmacht gegeven om Fox Holdings Inc. te vertegenwoordigen op de buitengewone algemene vergadering d.d. 18 december 2000 van de naamloze vennootschap Chansong, waarvan Progestor de hoofdaandeelhouder is, waar beslist zou worden over de wijziging van het doel en van de benaming van de vennootschap, die voortaan Events Promotion zou heten;

Er waren dus wel degelijk reeds vóór de overdracht van de aandelen van Orp Kart op 14 mei 2001 aanwijzingen dat [de eiser] en K. H. samenspannen;

Die aanwijzingen werden naderhand bevestigd:

- B.W.E. beslist op eigen initiatief de facturen te betalen betreffende de boekhoudkundige en fiscale prestaties van de fiduciaire F.M.V., die M. V. Gestion is opgevolgd, ten voordele van de vennootschappen Progestor, Orp Kart en Events Promotion;

aangezien het dossier geen enkel spoor bevat van klachten van F.M.V. tegen die vennootschappen of tegen B.W.E., kan daaruit worden afgeleid dat die betalingen wel degelijk op het aansturen [van de eiser] zijn gedaan;

- wanneer de [verweerders] bij B.W.E. informeren naar de stand van hun rekening en naar het bedrag waarover zij nog kunnen beschikken om hun zaken te kunnen ontwikkelen, worden zij naar [de eiser] verwezen;
- wanneer, na de verdwijning van K. H., de raadsman van de [verweerders] [bij de eiser] om uitleg vraagt over de aanwending van de bedragen (ingebrekestelling van 23 september 2003), stelt laatstgenoemde, die toegeeft dat er wat onduidelijkheid heerst in hun relaties, op 20 oktober 2003 voor om via zijn fiduciaire F.M.V. de schuldvordering van de [verweerders] tegen B.W.E. en H. over te kopen, na aftrek van de beheersprestaties die door B.W.E. tot in september 2002 zijn verricht, van de terugbetaling van de door B.W.E. voorgeschoten kapitaalbedragen en van een gangbare interest op de ter beschikking gestelde bedragen;

Uit de hierboven uiteengezette gegevens kan worden afgeleid dat [de eiser] zich gedragen heeft als een feitelijke bedrijfsleider van B.W.E. aan de zijde van afgevaardigd bestuurder K. H. Hij moet dus persoonlijk aansprakelijk worden gehouden voor het gebruik van de gelden die aan B.W.E. werden toevertrouwd”.

Grieven

[...]

Tweede onderdeel

De eventuele aansprakelijkheid van de feitelijke beheerder van een vennootschap volgt niet uitsluitend uit die hoedanigheid maar onderstelt dat hij, gedekt door die vennootschap, een fout heeft begaan en dat er een oorzakelijk verband bestaat tussen die fout en de aangevoerde schade (J.-F. Goffin, *Responsabilité des dirigeants de sociétés*, 2e ed., nr. 50 e.v.).

Door de in het arrest weergegeven redenen, stelt het arrest enkel vast dat de eiser op algemene wijze was opgetreden in het beheer van de vennootschap B.W.E. in de hoedanigheid van feitelijk bestuurder, maar vermeldt het geen enkel gegeven op grond waarvan kan worden opgemaakt dat hij in die hoedanigheid een fout heeft begaan, ongeacht of dat nu op basis van artikel 1382 van het Luxemburgse Burgerlijk Wetboek of op basis van de in het middel aangewezen artikelen 58 en 59 van de Luxemburgse wet van 10 augustus 1915 concernant les sociétés commerciales is gebeurd.

Het arrest schendt bijgevolg die bepalingen.

III. BESLISSING VAN HET HOF

Beoordeling

[...]

Tweede onderdeel

Wanneer de feitenrechter een vreemde wet toepast, moet hij de draagwijdte ervan bepalen door rekening te houden met de uitlegging die zij krijgt in het land van oorsprong.

Het Hof toetst of de beslissing van de feitenrechter met die uitlegging strookt.

De schending van de vreemde wet wordt echter enkel via de verwijzingsregel bij het Hof aanhangig gemaakt.

Het onderdeel dat het arrest verwijt de artikelen 1382 van het Luxemburgse Burgerlijk Wetboek en 58 en 59 van de Luxemburgse wet van 10 augustus 1915 concernant les sociétés commerciales te schenden, voert de schending van de toepasselijke verwijzingsregel niet aan.

Het onderdeel is niet ontvankelijk.

Dictum

Het Hof,

Verwerpt het cassatieberoep.

Veroordeelt de eiser in de kosten.

Aldus geoordeeld door het Hof van Cassatie, eerste kamer, te Brussel, door eerste voorzitter Ghislain Londers, voorzitter Christian Storck, afdelingsvoorzitter Edward Forrier, de raadsheren Eric Dirix, Didier Batselé, Albert Fettweis en Christine Matray, en in openbare terechtzitting van 4 november 2010 uitgesproken door eerste voorzitter Ghislain Londers, in aanwezigheid van advocaat-generaal met opdracht Philippe de Koster, met bijstand van griffier Patricia De Wadripont.

Vertaling opgemaakt onder toezicht van raadsheer Eric Dirix en overgeschreven met assistentie van griffier Johan Pafenols.

De griffier,

raadsheer,

